

آیین نامه طبیعت گردی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۲/۵/۱۳۸۴ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت جهادکشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری موضوع نامه شماره ۴۱۱۶-۱/۸۴۱ مورخ ۲۱/۴/۱۳۸۴ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آیین نامه طبیعت گردی را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱ -

منظور از طبیعت گردی (اکوتوریسم) عبارت است از برآوردن تمنیات و تمایلات خردمندانه و انسانی گردشگران طبیعت در محیطی طبیعی، فرهنگی، آموزشی و غیرمصرفی و به صورت پایدار و در حد ظرفیت قابل تحمل با حداقل تأثیر منفی بر محیط طبیعی و فرهنگی تحت شرایط و ضوابطی که ضمن حفظ محیط زیست و فرهنگ بومی و ارزشهای آن، امکان رشد اقتصادی و محلی را فراهم آورد.

ماده ۲ -

به منظور سیاستگذاری و هماهنگی در زمینه توسعه طبیعت گردی و تسهیل و هدایت فعالیتها و امور مندرج در این مقررات کمیته ملی طبیعت گردی (اکوتوریسم) مرکب از معاونین وزارت جهادکشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و یک نفر از متخصصین مجرب طبیعت گردی کشور به پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و تأیید نمایندگان دو دستگاه دیگر تشکیل می شود.

ماده ۳ -

- وظایف کمیته ملی طبیعت گردی به شرح زیر است:
- الف - تدوین سیاستهای توسعه طبیعت گردی در کشور.
  - ب - هماهنگی بین دستگاههای ذی ربط در امر اکوتوریسم به منظور فراهم کردن زمینه توسعه گردشگری طبیعی در کشور.
  - ج - معرفی مناطق و محدودههای مستعد طبیعت گردی در محیطها و نقاط مناسب جنگلی، کوهستانی، مرتعی، بیابانی و دریایی.
  - د - تعیین ضوابط تأسیس مناطق نمونه طبیعت گردی.
  - هـ - فراهم کردن زمینه سرمایه گذاری بخش غیردولتی و جلب حمایت بخشهای دولتی و غیردولتی جهت تحقق اهداف و مقاصد مقرر در این مقررات.
  - و - تشویق و ترویج فرهنگ طبیعت دوستی و طبیعت گردی و اجرای برنامههای آموزشی و اطلاع رسانی در این زمینه.
  - ز - تصویب شرایط و دستورالعملهای تخصصی و فنی و مؤسسات طبیعت گردی و تأیید صلاحیت و نظارت بر نحوه فعالیت آنها.
  - ح - حمایت و پشتیبانی از مؤسسات دارای مجوز فعالیت طبیعت گردی و کانونها و جوامع محلی و غیردولتی واجد صلاحیت و فعال در این زمینه.
  - ط - هماهنگی و نظارت و پیگیری به منظور پیشنهاد و تخصیص اعتبارات موردنیاز اجرای برنامههای طبیعت گردی.
  - ی - فراهم کردن زمینه استفاده از منابع مالی موضوع ماده (۱۱) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و توسعه طبیعت گردی.
  - ک - پیشنهاد ضوابط و پیگیری برنامه ریزی و طراحی جهت احیاء مناطق مستعد طبیعت گردی که در حال حاضر تخریب شده و یا به مصارف دیگری اختصاص یافته اند.
  - ل - اجرای سایر وظایف و اختیارات که در این مقررات برای کمیته ملی تعیین شده است.

تبره - تصمیمات کمیته ملی طبیعت‌گردی به اتفاق آراء صورت می‌گیرد. آیین‌نامه داخلی و زمان و نحوه تشکیل و اداره جلسات و ابلاغ تصمیمات و محل دبیرخانه و وظایف آن مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط کمیته ملی طبیعت‌گردی تهیه و به تأیید رؤسای سازمانهای مذکور در این آیین‌نامه می‌رسد.

ماده ۴ -

برنامه طبیعت‌گردی شامل موارد زیر می‌شود:

الف - طبیعت‌گردی متمرکز که از طریق استقرار در مراکز اقامتی و مرکز بازدیدکنندگان یا بازدیدهای چندروزه صورت می‌گیرد.
ب - طبیعت‌گردی غیرمتمرکز متضمن بازدیدهای کوتاه مدت با وسایل و امکانات غیر ثابت می‌باشد.
تبره - ایجاد هرگونه تأسیسات و امکانات اقامتگاهی و گردشگری از قبیل کمپینگ و چادر و سایر تسهیلات باید هماهنگ با شرایط محیط و خصوصیات طبیعی و فرهنگی منطقه بوده و با رعایت ضوابط و مقررات مربوط به تأیید کمیته ملی گردشگری رسیده و مجوز لازم اخذ شده باشد. ایجاد تأسیسات و امکانات مذکور در مناطق چهارگانه موکول به کسب مجوز سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد.

ماده ۵ -

طرحهای طبیعت‌گردی با رعایت ضوابط و مقررات و تأیید دستگاه مربوط ممکن است در بخشهایی از مناطق زیر که دارای جاذبه‌های و ویژگیهای خاص طبیعت‌گردی باشند تهیه و پس از تصویب کمیته ملی به مرحله اجرا درآیند:
الف - منابع طبیعی ملی تحت اختیار و مدیریت سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور.
ب - مناطق چهارگانه و تالابها و مناطق شکار ممنوع تحت اختیار و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست.
ج - مناطق دارای جاذبه‌های طبیعی واقع در محدوده‌های فرهنگی، تاریخی و باستانی تحت اختیار سازمان میراث فرهنگی و گردشگری.
د - محدوده‌های مناسب واقع در املاک و مستثنیات قانونی اشخاص با رعایت حقوق ایشان که امکان و استعداد لازم جهت اجرای برنامه طبیعت‌گردی را داشته باشند.
و - سایر مناطقی که دارای جاذبه‌های طبیعت‌گردی بوده و در حال حاضر تخریب شده و یا به کاربردهای دیگری اختصاص یافته‌اند، پس از احیاء و یا تغییر در شیوه بهره‌برداری به طرحهای موضوع این ماده اختصاص می‌یابند.

ماده ۶ -

اجرای برنامه‌های گردشگری باید تحت نظر و راهنمایی، راهنمایان گردشگری که صلاحیت آنان به تأیید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می‌رسد، صورت می‌گیرد.
تبره - شرایط و ضوابط تخصصی و فنی راهنمایان گردشگری و مؤسسات طبیعت‌گردی توسط کمیته ملی گردشگری تعیین خواهد شد.

ماده ۷ -

اجرای طرحها و پروژه‌های بزرگ گردشگری طبیعی باید براساس مصوبه شماره ۲۳۷ مورخ ۲۱/۳/۱۳۸۱ شورای عالی حفاظت محیط زیست مورد ارزیابی زیست محیطی قرار گیرد. ضوابط ارزیابی طرحها و پروژه‌های یادشده توسط سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۸ -

اجرای برنامه‌های شکار و صید در کشور کماکان تابع مقررات و ضوابط سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد ولی صلاحیت متقاضیان و مؤسساتی که مبادرت به تنظیم و اجرای برنامه شکار برای خارجیان در ایران می‌نمایند باید از جهت فنی به تأیید کمیته ملی گردشگری نیز برسد.

ماده ۹ -

سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است در امر سرمایه‌گذاری بخشهای غیردولتی به منظور افزایش جمعیت حیات وحش از طریق تکثیر و پرورش جانوران وحشی و صدور پروانه‌های شکار در مناطق مصوب کمیته ملی تسریع و همکاری لازم را وفق قانون و مقررات شکار و صید آیین‌نامه اجرایی مربوط به‌عمل آورد.

[امضاء]

معاون اول رئیس‌جمهور - محمدرضا عارف